

عنوان مسئله :

طراحی، توسعه و پیاده‌سازی سیستم هوشمند بالانسینگ خودکار شناورها با استفاده از فناوری اینترنت اشیا (IoT) برای بهبود پایداری، ایمنی و کارایی انواع شناورهای دریایی

تعریف مسئله، ضرورت انجام و اهداف طرح :

شناورهای دریایی همواره با چالش حفظ تعادل و پایداری در شرایط مختلف دریایی مواجه هستند. عوامل متعددی مانند توزیع نامتقارن بار، تغییرات آب و هوایی، امواج دریا و جابجایی مسافران یا کارکنان می‌توانند تعادل شناور را بر هم بزنند. سیستم‌های بالانسینگ سنتی عموماً واکنشی، کند و نیازمند دخالت مستقیم انسان هستند. این پروژه به دنبال توسعه یک سیستم بالانسینگ هوشمند و خودکار مبتنی بر فناوری اینترنت اشیا است که بتواند به صورت پیش‌دستانه و در زمان واقعی، تعادل شناور را حفظ کند.

ضرورت انجام

- افزایش ایمنی شناورها با کاهش خطر واژگونی یا کج شدن در شرایط سخت دریایی
- بهبود کارایی مصرف سوخت از طریق حفظ بهینه تعادل شناور
- کاهش فرسودگی سازه‌های ناشی از توزیع نامتعادل فشار و استرس بر بدنه
- افزایش آسایش مسافران و کارکنان با کاهش حرکات ناخواسته شناور
- بهینه‌سازی عملکرد ناوبری و مانور شناور در شرایط مختلف دریایی
- کاهش وابستگی به مهارت و تجربه خدمه برای حفظ تعادل شناور
- امکان جمع‌آوری و تحلیل داده‌های عملکردی برای بهبود مستمر طراحی شناورها

اهداف طرح

- طراحی سیستم یکپارچه بالانسینگ خودکار مبتنی بر IoT با قابلیت نصب روی انواع مختلف شناورها
- توسعه شبکه حسگرهای هوشمند برای پایش پارامترهای مختلف تأثیرگذار بر تعادل شناور
- ایجاد سیستم تصمیم‌گیر هوشمند مبتنی بر الگوریتم‌های یادگیری ماشین برای پیش‌بینی و اصلاح عدم تعادل
- طراحی و پیاده‌سازی محرک‌های (Actuators) خودکار برای اجرای فرامین بالانسینگ
- توسعه داشبورد مدیریتی و سیستم گزارش‌دهی برای نظارت بر عملکرد سیستم
- کاهش زمان واکنش به تغییرات تعادل به کمتر از ۳ ثانیه
- بهبود پایداری شناور به میزان حداقل ۴۰٪ در شرایط دریایی نامساعد

مشخصات فنی و عملیاتی

مشخصات فنی

- سیستم حسگری:
  - شبکه حسگرهای سه بعدی IMU (Inertial Measurement Unit) با دقت حداقل ۰.۱ درجه برای اندازه‌گیری وضعیت شناور
  - سنسورهای فشار و عمق سنج با دقت حداقل ۱ سانتی‌متر برای اندازه‌گیری توزیع وزن و غوطه‌وری
  - سنسورهای موج‌سنج و بادسنج با قابلیت اندازه‌گیری در شرایط سخت دریایی
  - سنسورهای توزیع بار با دقت ۰.۵٪ برای تشخیص جابجایی وزن در عرشه
  - حسگرهای دما و رطوبت مقاوم در برابر شرایط دریایی

● سیستم ارتباطی IoT:

- بستر ارتباطی بی سیم مقاوم با قابلیت کار در شرایط سخت دریایی (مانند LoRaWAN یا NB-IoT)
- شبکه داخلی با پروتکل مش (Mesh) برای اطمینان از پایداری ارتباطات
- قابلیت ارتباط ماهواره‌ای به عنوان پشتیبان در شرایط خارج از پوشش شبکه‌های زمینی
- امنیت ارتباطی پیشرفته با رمزنگاری end-to-end
- نرخ انتقال داده حداقل ۲۵۰ کیلوبیت بر ثانیه با تأخیر کمتر از ۱۰۰ میلی ثانیه

● سیستم پردازش و تصمیم‌گیری:

- واحد پردازش مرکزی مقاوم در برابر شرایط دریایی با قابلیت محاسبات edge
- الگوریتم‌های یادگیری ماشینی برای پیش‌بینی تغییرات تعادل و واکنش پیش‌دستانه
- سیستم کنترل فازی (Fuzzy Logic) برای تصمیم‌گیری در شرایط عدم قطعیت
- الگوریتم‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در عملیات بالانسینگ
- سیستم پشتیبان تصمیم‌گیری برای شرایط اضطراری

● سیستم عملگر (Actuator):

- مخازن توازن (ballast tanks) هوشمند با قابلیت کنترل دقیق حجم آب
- پمپ‌های الکتریکی با کارایی بالا و مصرف بهینه انرژی
- شیرهای کنترل جریان با قابلیت واکنش سریع (کمتر از ۱ ثانیه)
- سیستم‌های متحرک توزیع وزنه با دقت جابجایی ۱ سانتی‌متر
- سیستم‌های پایدارکننده فعال با قابلیت کنترل هوشمند

● نرم‌افزار و رابط کاربری:

- داشبورد مدیریتی با نمایش سه بعدی وضعیت تعادل شناور
- سیستم هشدار پیشرفته برای شرایط بحرانی
- رابط کاربری گرافیکی ساده و کاربرپسند برای کنترل سیستم
- امکان دسترسی از راه دور به وضعیت سیستم از طریق اپلیکیشن موبایل یا وب
- ماژول گزارش‌گیری و تحلیل داده‌ها برای بهبود مستمر عملکرد

مشخصات عملیاتی

● عملکرد سیستم:

- توانایی حفظ تعادل شناور در شرایط دریایی با امواج تا ارتفاع ۵ متر
- زمان واکنش کمتر از ۳ ثانیه به تغییرات ناگهانی در تعادل
- دقت حفظ تعادل با انحراف کمتر از ۲ درجه از وضعیت ایده‌آل
- قابلیت کار مداوم در شرایط سخت دریایی به مدت حداقل ۷ روز بدون نیاز به نگهداری
- کاهش حرکات ناخواسته شناور (pitch, roll, yaw) به میزان حداقل ۴۰٪

● شرایط محیطی و مقاومت:

- عملکرد مناسب در دمای محیطی -۲۰ تا +۶۰ درجه سانتیگراد
- مقاومت در برابر نفوذ آب و رطوبت (حداقل استاندارد IP67)
- مقاومت در برابر خوردگی ناشی از آب شور دریا
- تحمل شوک و ارتعاشات ناشی از حرکات شدید شناور
- عملکرد مناسب در شرایط میدان‌های الکترومغناطیسی قوی

● مصرف انرژی و منابع:

- بهینه‌سازی مصرف انرژی با استفاده از الگوریتم‌های هوشمند
- امکان استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر (مانند پنل‌های خورشیدی و توربین‌های بادی)
- کاهش مصرف سوخت شناور به میزان حداقل ۸٪ با بهینه‌سازی تعادل
- سیستم مدیریت انرژی برای اولویت‌بندی عملکردها در شرایط محدودیت منابع
- عملکرد حداقل ۱۲ ساعت با سیستم برق اضطراری در شرایط قطع برق اصلی

• قابلیت‌های تعمیر و نگهداری:

- طراحی ماژولار برای سهولت تعویض قطعات آسیب‌دیده
- سیستم عیب‌یابی خودکار با قابلیت ارائه پیشنهادات تعمیراتی
- نیاز به نگهداری منظم حداکثر هر ۶ ماه یک بار
- امکان به‌روزرسانی نرم‌افزار از راه دور
- قابلیت خودترمیمی در برخی خرابی‌های جزئی

• خروجی‌های مورد انتظار (دستاوردهای فنی و تولیدات علمی):

• سیستم سخت‌افزاری:

- شبکه یکپارچه حسگرهای IoT با قابلیت نصب روی انواع شناورها
- واحد پردازش مرکزی مقاوم در برابر شرایط دریایی
- سیستم عملگرهای بالانسینگ با قابلیت کنترل دقیق
- کابل کشی و تجهیزات ارتباطی با استاندارد دریایی
- دستگاه‌های کنترل کننده محلی و ریموت

• سیستم نرم‌افزاری:

- نرم‌افزار مدیریت مرکزی سیستم بالانسینگ
- الگوریتم‌های هوشمند تشخیص و پیش‌بینی عدم تعادل
- داشبورد سه بعدی مانیتورینگ وضعیت تعادل شناور
- سیستم گزارش‌دهی و تحلیل داده‌های عملکردی

• مستندات و آموزش:

- نقشه‌های فنی نصب و پیاده‌سازی سیستم
- راهنمای کاربری و نگهداری
- پروتکل‌های کالیبراسیون و عیب‌یابی
- بسته آموزشی برای خدمه و کارکنان
- مستندات استانداردها و گواهینامه‌های مربوطه

• سیستم پشتیبانی:

- پروتکل‌های نگهداری دوره‌ای
- سیستم پشتیبانی از راه دور
- بسته قطعات یدکی ضروری
- آپدیت‌های نرم‌افزاری دوره‌ای

• محدودیت‌های فنی:

- سیستم باید با انواع مختلف شناورها (تفریحی، تجاری، نظامی) قابل تطبیق باشد
- نصب سیستم نباید نیاز به تغییرات ساختاری گسترده در شناور داشته باشد
- سیستم باید قابلیت کار در محیط‌های با تداخل الکترومغناطیسی بالا را داشته باشد
- اجزای سیستم باید با استانداردهای بین‌المللی صنعت دریایی مطابقت داشته باشند
- تأخیر کل سیستم (از تشخیص تا اقدام) نباید بیشتر از ۵ ثانیه باشد

• محدودیت‌های ایمنی:

- سیستم باید دارای حالت ایمن شکست (fail-safe) در صورت بروز نقص باشد
- تصمیمات خودکار سیستم نباید ایمنی شناور را به خطر بیندازد

- امکان مداخله دستی اضطراری توسط خدمه باید همیشه وجود داشته باشد
- سیستم باید دارای سطوح دسترسی مختلف با احراز هویت قوی باشد
- حفاظت در برابر حملات سایبری باید در طراحی سیستم لحاظ شود

● **محدودیت‌های قانونی و استانداردها:**

- سیستم باید با استانداردهای IMO (International Maritime Organization) مطابقت داشته باشد
- گواهینامه‌های مربوط به ایمنی دریایی مانند SOLAS (Safety of Life at Sea) باید اخذ شود
- رعایت استانداردهای زیست‌محیطی دریایی الزامی است
- حفظ حریم خصوصی داده‌ها مطابق با قوانین بین‌المللی مانند GDPR ضروری است
- تأییدیه‌های مؤسسات رده‌بندی دریایی مانند DNV GL، Lloyd's Register یا ABS باید اخذ شود